

సవత

(ప్రచుర కవిత్వా సంకలనం)

పదికొట్ల స్వర్ణశాల వెలుగు
అయిదు కొట్ల ప్రతాప గళాల ఎలుగు
తెలుగు గుండెల

భావనమైకృత సమారాధనకు
ఇవే మా హృదయపూర్వక
శుభాభీషందనలు

—(+)—
—(+)—
—(+)—

సమకారచయితల సంఘం.

శిల్పా ఉపగ్రంథాలయం

అమలాపురం.

అంకితం

అంకితం

సహృదయ సాహితీ స్వరూపులు.

శ్రీ కోనసీమ బానోజీరామర్పు కళాశాల

పాలకవర్గ సభ్యులు

శ్రీ R V. S. సూర్యనారాయణరాజు

B. A. B. L గార్హి

కృతజ్ఞతలతో

స. ర. పం.

అమలాపురం.

2773 KOP మరిద్దూ - ముచ్చట

అవునండీ...మీలోనే... ఆదముందీ కాస్త ముద్దూ
ముచ్చట...ఆమేమే స.ర.నంనాళ్ళం...అబ్బే పెద్దగా ఏంటే
దనుకోండి... గతమూజేళ్ళుగా సాహితీ కంఠాతిలో పున్నమే
మంతాచేరి ఏంచేస్తున్నామో మీకూ తెల్సుగా...అవును
నిరుడు ఉగాదికి ప్రథమ కవితాసంకలనం పైపుమీద వేయ
గలిగాం గత ఆగస్టులో "సవత" కవితాసంకలనం వేయించాం
ఆ, యిప్పుడూ వేయిస్తున్నాం. ఎంతచిన్న సంఘమయిత్రే
మాత్రం మాగుండెలు వూరుకుంటాయా- నూత్న సంవత్సరం-
అందులోనూ, చరిత్రలోనే సువర్ణాక్షరములలో లిఖించేవిగా
రేపు జరుగబోయే శ్రీయుతులు జలగం వెంగళరావు, మండలి
వెంకటకృష్ణారావుగార్లు తలపెట్టిన ప్రపంచ తెలుగు సాహితీ
సమారాధన (ప్రపంచతెలుగు మహాసభలు) సందర్భంగా
ఉగాది నాడు మా "సవత" ను పెళ్ళికూతుర్ని చేస్తున్నాం.
ఫండ్స్: మాకు ఫండ్స్ ఎక్కడివండీ! మాకుఫండ్స్ వుండ
డానికి మేం ఆస్థానరచయితలం కాదుగా...ఏదో మీలాంటి
వారంతా తలో చెయ్యివేస్తే మేం ఎలాగైనా పరిగిడితాం,
సవ్య సాహితీసీమల్లో అడుగిడితాం. ప్రోత్సాహమా?
ఏదో మహానుభావులు! దేశంలో నారిలో కొండరైనా

శేరా! సాహితీ ప్రయుక్తా-అందుచో ముఖ్యంగా శ్రీ R.V.S.
 సూర్యనారాయణరాజుగారి సహకారం మమనలేనిది. R.V.S.
 ను ఎరుగరా? ఆయనండీ, కాలేజీ గవర్నింగ్ బాడీ సభ్యులు,
 విద్యుదా అభినూనంతో పల్లె-స్తూవుంటారు. సాహిత్యమంటే
 చిరునవ్వులపేరికల్లులు విసుగుచూపుంటారు. ఆయన అకళంక
 సాహితీ అనురాగానికి మాజోహాల్లు అర్పిస్తూ మాయ సరచయిత
 లల్లిన కవితామధుపర్కాలు గట్టి, జానకి జానీగారిచ్చిన
 అక్రమాసంపదారంతో కళ్యాణంబాట్టుచిచ్చం. అభ్యుదయకవితా
 శేఖరులు శ్రీ మిరియాల వారిఅక్షరాల అక్కిలిలు జల్లి
 దీవించి హృదయపూర్వకంగా సమర్పించు కుంటున్నాం.
 ఈ శుభోత్సవాన్ని ఆ సందేశాత్మక శుభాభినందనలతో
 పరామర్శించిన శ్రీ అర్జునల్లి రామ్మోహనరావుగార్ని ప్రിയ
 సాహిత్యమిత్రులు శ్రీ D.S.S. రామం. సహాయ కార్యదర్శి
 సాంస్కృతికసమితి యింజనీరింగ్ కళాశాల గార్ని కృతజ్ఞతాం
 జలి ఘటిస్తున్నాం.

మీకందరకు మరొకసారి మా ఉగాది శుభావిజ్ఞానందన
 తెల్పుతూ సెలవు తీసుకుంటాను.

సర్వదామోహశీస్సులకు
 అకాంక్షించే
 భవదీయ

అచంట సుదర్శనరావు

అనుచువురం }
 128-4-1975 }

సంఘటిత కార్యదర్శి
 సమతారచయితల సంఘం.

కలాలు గళాలు

కుతూహలాలు చాలా ఉంటాయి కవిని కావాలనే కుతూహలంకూడా ఒకటి అసలిలాంటి కుతూహలం పుట్టడమే ఒక అద్భుతం కానీ ఇల్లు లకగానే పండుగయిపోదు వీణ పట్టుకో గానే వాయింపడం రాదు సహజంగాఉండే ప్రతిభ సాధన వల్ల, అభ్యాసం వల్ల రాణిస్తుంది. రోజుకు పది కాగితాలు నా పుచ్చేనూ చెత్తబుట్టలోకి గిరాటువెయ్యడం మాత్రమే అభ్యాసంకాదు. రాసిన పద్యాలు గేయాలు ప్రతికలకు పంపించి, ఆవి తిరిగించేస్తే సంపాదకుణ్ణి తిట్టిపోయడం గోప్ప కాదు. రచయితకు పరిశీలన కావాలి. నిరంతరాధ్యయనం కావాలి. పదిమందిలో తన రచనలు చదివి వినిపించే అలవాటు ఉండాలి తన కన్నా పెద్ద రచయితల స్నేహం సంపాదించు కుంటూ వారి ఉపదేశాలను గ్రహిస్తూ ముందుకు సాగిపోవాలి. అప్పుడప్పుడూ తన సమచయస్యులైన సహరచయితలతో కలిసిమెలిసి సభలూసమావేశాలూ ఏర్పాటు చేసుకుని, అందులో చదివిన రచనలన్నింటినీ (గంధరూపంలోకి తేవడానికి కృషిచెయ్యాలి.

ఈ పైలక్షణాలన్నింటికీ లక్ష్యప్రాయాలుగా కనిపిస్తున్న యువకులు - ఎక్కువమంది విద్యార్థులు - కలిసి తీసుకొస్తున్న

కవితాసంకలనమిది. వీరి సారస్వత కేంద్రం అమలాపురం వీరి సంఘం పేరు “సరస్వతి.” వీరి భేష్యం సమత. వీరి ఆశయం కవిత. వీరి ఆశ సమత

పవూర్వ నయ్యా వేయించి భోజనం పెట్టించండి అని ఆడిగి శి అది కవిత్వం కాలేదు. అప్పుడూ గాలేదు ఇప్పుడూ కాదు; మరొకప్పుడూ కాబోదు. కాని శరత్కాలపు వెన్నెల లాంటి తెల్లని చిక్కని మీగడపెరుగువోసి అన్నం పెట్టించండి అంటే అది కవిత్వమని తున్నది ఏ చమత్కారవేశమూ ఏ సౌందర్యస్పర్శా ఏ శోభాలవమూ లేని వాక్యాని ఎరిగి ఆకర్షించవు; కనక వాటిని కవిత్వం కాదుటా. అంటే ఎర్లన కవి సహజలక్షణమన్నమాట. ఇదే ప్రతిభ కవిచేత కవిత్వం పలికించే సరస్వతి ఇదే

కవిత్వం వ్రాయడం ఎంత గొప్పదో దాన్ని ఆస్వాదించడం కూడా అంతగొప్పదే. కవికీ ఆస్వాదకుడికీ కూడా భావనాశక్తి ఉండాలి. అభావనా శక్తి ఒక ఆల్కెమీ అది అన్నివస్తువులను వర్ణిస్తుంది.

“You will find poetry nowhere unless you bring some with you” అంటా కొక సహృదయుడు. ఆలోచనలకు అనుభూతులతో రంగులువేసి చూపించడమే కవిత్వం. మబ్బులు పట్టి మెరుస్తున్న కురుస్తున్న ఆకాశం కవిత్వమే. ఇంద్రచాపం విరిసిన కాదు మొయిళ్ల వంటివి కవి రచించే పద్యాలు. వాటిని చదవగలిగిన హృదయం నీకుండాలి

ఆహ్లాదయంతోపాటు చెప్పగల వాక్కు నీకువశమయితే
నవ్వు కవివే. లేకుంటే పాఠకుడివి

‘The best words in the best order’ అనేది
కవితాశిల్పానికి సంబంధించిన పరమరహస్యం. దీనివల్లనే
పదాల్లోంచి సంగీతం వుడుతుంది. music of words ద్వారా
కవిత్వం ఎన్నో అద్భుతాలు సృష్టిస్తుంది. ఎన్నో ప్రయోగాలు
నాలను అందిస్తుంది.

కవిత్వం కవి భావాలను పాఠకుడికందించగల్గాలి. అంటే
కవిత్వం కవిగారి సొంతవ్యాపారం కాదు కవి దాన్ని జాతీయం
చెయ్యాలి అప్పటివరకూ కవి ఒక గొంగళిపురుగు. అంత
వరకూ కవికి సమాధి తప్పదు. అజ్ఞాతవాసం తప్పదు. రేపు
ఆతనే చక్కని నీతాకోకచిలుక.

పద్యం ఎంత చిన్నదయినా ఫర్వాలేదు. అది ఒక
వాక్యమే కానప్పుడు నిజం అది కావ్యం అందులోనే పారా
వారమంత భావం ఉండనచ్చు అలా అరచేతిలో అనంత
విశ్వాన్ని ఇమిడించి చూపడానికే కవి నిరంతరం ప్రయత్నించాలి.

గులాబీపువ్వు కాదు కవిత్వం కాని దాని తాజాసెంటు
కవిత్వమే. విశాఖపట్టణపు సముద్రం కాదు కవిత్వం కాని
దానిమోత కవిత్వమే.

ఇన్ని రహస్యాల రమణీయ భవనం తలుపులు తెరుచు
కుని ప్రవేశించాలని ఈయవకులంతా పరమకుతూహలాన్ని

ప్రవహిస్తున్నారు. తత్వద్వైతోచూస్తే వీరం ఆధునిక
 చైతన్యంతో ఉర్రూతలూగుతున్న హృదయాలు గలవాళ్లు.
 ఆధునిక కవిత్వం అంటే ఆధునిక కాలానికి చెందిన వస్తువు
 గలది. అంతేగానీ ఈ కాలంలో కల్లువిప్పిదంతా నవ్వు
 కవిత్వం కాజాలదు ఆధునిక జీవితం ఎదుర్కొంటున్న సమ
 స్యలూ సంఘర్షణలూ వీరి కలాల్లో గళాల్లో నిరాలగా
 వరాలుగా ప్రవహిస్తున్నాయి ఈ జీవితపు టాశలూ నిరా
 శలూ వ్యక్తమవుతున్న ఖండిక లివి. ఆధునికం అంటే
 సమకాలీన సమాజదృష్టి ఆసమాజాభ్యుదయానికి కలాల్లో
 సహకరించే ఉద్యమమే ఈ ఉద్యమానాల కవిత్వం అలా
 అని వీరంతా కేకలతో పరుగురియడం లేదు. కాకలిని కూడా
 అభ్యసిస్తున్నారు. అసలు కవిత్వాన శక్తికోసం వెదుక్కుంటు
 న్నారు ఈ అన్వేషకులకు ప్రోత్సాహదీపం చూపించడం,
 సాహిత్యవతుల కర్తవ్యం. ఈ ఉద్యమానాల గళ
 వ్రచురణాసక్తి మీద శుభాక్షరాలు జల్లడం పెద్దల విధి.

మిరియాల రామకృష్ణ

అధ్యక్షులు

రాజోలు
 533242

ఆంధ్రఅభ్యుదయరచయితల సంఘం శాఖ
 రాజోలు.

S. JANAKIRAMA SASTRY, M. A.

Head of the dept. of english

Rangaraya Medical College

KAKINADA - 3

నేనెరిగిన స. ర. సం...!

అమలాపురం సమతారచయితల సంఘ కార్యదర్శి
యువమిత్రుడు శ్రీ సుదర్శనరావు అనుకోకుండా ఒక రోజు
సాయంత్రం వచ్చి, “మా సమతారచయితలసంఘ కవితా
సంకలనానికి మీరు పరిచయవాక్యాలు వ్రాయాలి” అన్నారు.
నాకు ఆనందమూ, ఆశ్చర్యమూ కూడా కలిగాయి. అంధ్ర
దేశంలో ఎన్నో సాహిత్యసంస్థలు వెలుస్తున్నాయి. కొంతకాలం
కృషిచేసి కొంతచరిత్రని మిగిల్చి అంతరిస్తున్నాయి. మరికొన్ని
సాహితీసర్వరాళు గ్రీష్మంలో ఎండినా, వర్షాకాలంలో
నిండుగావుండి సాహితీప్రియులకు సంతోష దాయకావు
తున్నాయి. పై రెంటికీ భిన్నంగా, స్థాపించిన నాటినుంచీ
అనిచ్ఛిన్నంగా కవితా కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తూ నిత్య
చైతన్య విలసితాలుగా నిలిచివున్న సంస్థలు బహుకొద్ది వాటిలో
స. ర. సం. ఒకటి. కనుకనే ఈసంస్థ నిర్వాహకుల పట్టుదలకు
ఆశ్చర్యమూ, వారికృషికి ఆనందమూ కలగటం.

స. ర. సం. అభివ్యక్తికాలంలోనే మూడు కవితాసంకలనాలను ఆంధ్రసాహిత్యాలకు అందించినదనటమే చాలు, ఆసంస్థ నిర్వహణలో సభ్యులు ప్రదర్శిస్తున్న ఉత్సాహాన్ని తెలుపటానికి, సదహామంది యువకవుల మనస్సులకు దర్శిణంగా వెలువడుతున్న ఈసంకలనంలో ఎంతో వైవిధ్యం కనబడుతున్నది. భగవత్స్తుతి మొదలుకాని వర్ణనాన నామాజిక జీవితవర్ణనవరకూ ఎన్నో విషయాలమీద రచించబడ్డ కవితలు ఆయాకవుల ఉత్సాహానికి, ప్రతిభాబిజేమాలకూ నికరపరిణామాలకు ఆంధ్రకవితా సరస్వతి నర్చించడానికి ఉత్సాహంతో ముందడుగు వేస్తున్న ఈ యువకవి మిత్రులకు నా ఆశీస్సులందజేస్తూ ముందుముందు మరింతభావనాబలాన్ని ప్రతిభనూ సంతరింపజేసికొని మరిన్ని కవితాసంకలనాలను వీరు వెలువరించగలరని ఆకాంక్షిస్తూ సెలవుతీసుకుంటాను.

(సం) జావకీ జాని.

నా మాట ...

సాహితీ సంచలనాలు, సకలనాలు అరుదైన ఈ రోజుల్లో ఆమలాపురంలోని “సమతా:చయితలసంఘం” చాలాకృషి చేస్తున్నందుకు, ఆసమితిలోని యువశక్తి విద్యార్థుల్ని ప్రశంసిస్తున్నారు. కాని, ఈనాటిసంక్షుబ్ధ సామాజిక వాతావరణంలో కవిత్వం సమస్య పరిష్కారానికి వినియోగపడాలి;

ఉంది. కాబట్టి సాంఘిక పూజకీయాది విషయాల్లో సిద్ధాంత
తాల్ని ఏర్పరచుకుని, కవిత్వాన్ని సమాజప్రయోజనానికి
వినియోగపరిస్తే, ఈ సమితి సమకాలిక పరిస్థితుల్లో ఒక
స్థానం సంపాదించుకోగలగుతుందని భావిస్తాను.

అద్దేపల్లి రామమోహనరావు.

తెలుగు లెక్చరర్

M. S. N. Chaitany College.

కాకినాడ.

/—/

సోదర (స. ర. సం) యువకవులకు

ఉగాది శుభాకాంక్షలు

మీరు చేస్తున్న సాహితీకృషి ఈరోజు మీ కార్య
దక్షిణత ఆచరించుకొన్నారావు వ్యవసాయ అవిధిలోంచిచూశా..
మీ కవిత్వం నిజంగా మీ గుండెల కొండల్లోంచి ఉదయిం
చినవే.

నేటి సమాజానికి ఉపయోగించే, మనిషిలోని పశువుని
దించేది, మంచిని పెంచేదిఅయి సమకాలీన సమస్యలకు దర్పణ
మై నలుగురి రచనలు యికామీనుండి ఉదయించాలని
కోరుతున్నాను.

డి. యస్. యస్. రామం

సహాయ కార్యదర్శి, ఆంధ్రసాంస్కృతిక సమితి

ఇంజనీరింగ్ కళాశాల కాకినాడ.

ఆ మూ ల్యా భి ప్రా యా లు

గాలికిపోయేనుదులను ఏకకోరి చక్కగా ఒకచోట
చేర్చటంలో వారికృషిప్రశంసనీయం. ముందుముందు స.ర.సం.
యింకా అభివృద్ధి చెందాలని ఆశిస్తా.

పి. వారాయణరెడ్డి.

వివేకనగర్, హైదర్ బాద్

మీ సమతా ధృక్పథం మీ స ర సం. పేరుకూడా
చాలా బాగుంది. ఈ యవరచయితలలో సాహితీ ఉత్సా
హాన్ని నేప్రశంశిస్తున్నాను. వీరికభ్యుదయాన్ని కాంక్షి
స్తున్నాను.

దా శ ర థి.

మైలాపూర్ — మద్రాస్.

నేను ముసలివాడినయిపోయాను. ఈ ముసలివాని
సందేశం మీ కనవసరం. మీ చైతన్యం ప్రభంజనంలా
ప్రభవించాలని, మీలో ప్రయోజనాత్మక సాహిత్యం ఉప్పొం
గాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ శ్రీ

— మద్రాసు.

మా గుండెల్లో, గుండెల కొండల్లో

— చంట సుదర్శనరావు

మా

గుండెల్లో

గుండెల కొండల్లో

ఉదయించిన కిరణాలివి !

మా

మనసుల్లో

మనసుల సరసుల్లో

నికసించిన కుసుమాలిది !

మా

యువతల్లో

యువతల నవతల్లో

సనతల మమతల్లో

పూరించిన శంఖాలివి !

మా

కృత్తిలో

ప్రకృతిలో

ప్రకృతి ఆకృతిలో

ప్రభవించిన సంస్కృతులివి !

మా
 తల్లి
 కవితల్లా
 కవితా నవనీరుల్లా
 నవనీరుల సరితల్లా
 ఉప్పొంగిన భావాలివి !

సరిథుంతో సవరం

— చక్కా సత్యనారాయణమూర్తి
 B.SC., B. A., B Ed.,

తమోవీధి
 కాదునీచి !
 కాదునాది !
 కాని ఆమెది !

లేమిర వీధిలోడున్నది
 ఆపడుచుది.
 అడగల్గి, వాడగల్గి
 నీడలేక కుములుతోంది
 వెలుగు లేక కృంగుతోంది

పలము, మలము

మరచిపోయి

పెరిచు మరువ

జతను కోరి

పెరుతు తొండి !

తమను మధ్య మనసున్నా,
మనసు నుండి తమనుత్రొలి;
సంఘంతో సమరం నల్పుచుండి !

నిన్ను సృష్టించిందెవరు?

— డి. చంద్రశేఖర్.

నీ మందర నీటిబొట నీ అంజునికే ఒక అణ్ణం,
నీ మందర స్వరూపం మంచి మనసుకు ప్రతిరూపం.
మానవుని సృష్టిలో నీవొక శాశ్వత శిల్పానివి
సాందర్య దేవతకు నీవొక హంసతూలికాతల్పానివి.
ఈ ఇల మీద నీవే ఒక ఇంద్రభవనానివి !
భరతమాత భాగ్యునికి భావ్యరూపానివి.

కానీ —

చాలరాతి ముసుగులూ ముంతాజ్ మానమూర్తివని
మాజహానే కనకంతో కల్పించిన కాంతవని
ఈనాడు చిరిగిన చరిత్రలో ఘోషిస్తున్నది.
ఇంతకూ.....? !

నిన్ను సృష్టించినది—

శ్రామికుల స్వేదజలమా ?

మాజహాన్ ధనశిలమా ?

వేప పువ్వు లేదు

— P. V. N. రాజు, B. A.,

వేప పువ్వుకోసం

నాటానొక మొక్క.

ఆ మొక్క,

చైత్రమాసానికి

కల కల లాడే పువ్వులను

చిను రాకుల దోసిళ్లతో పట్టి

సన్నాహానిస్తుంటే

ఉవ్విళ్ళూరుతూ కేపు

ఉగాది ప్రసాదం

స్వీకరిద్దామనుకున్నాను.

కాని —

నివాసం కోసం చేరిన ఐక్వి రాజులు

నిన్ననే పూవులు రాల్చేశాయి

పూవు కోసం వచ్చిన గడకరాలు

రెమ్మలన్నీ అర్ధరాత్రే విరగకొట్టేయి.

ఈ తెల్లారుగట్ల నేను -

పచ్చడలా తినేది ?

పండగలాచేసేది ?

నవతరానికి నాంది గీతం

- వక్కలంక రామకృష్ణ.

ఎంకి పుష్పమోడులు చిగురించి

ని రాశోపహతులు బ్రతుకుల్లో,

క్రొత్త ఆశలు రేకెత్తిస్తున్నాయి

మల్లెల మీదనుండి వచ్చే చల్లని పిల్లగాలులు
పూలకు కూడా వలపున్నదని చెప్పిపోతున్నవి.

పూచినది మొదలు, రాలేవరకు

నవ్వుకుంటున్న పువ్వులు,

బ్రతకడం కూడా ఒక కళేనటున్నాయి!

కమ్మగ పాడేసల్లని కోయిల,

కిశకూ, వర్ణచుకూ సంభందం లేదంటోంది!

వేపపువ్వుల్లో మదుపులుపిండేతే నటిగ

వ్యధామయజీవితాన్ని, మదురంగామలచు కోమంటున్నది.

అణువణువునాకొత్తదనం తొణికిసలాడే

ఈశిగాది నవతరానికి నాందీగీతం పల్కుతోంది.

‘ఇన్నాళ్లకు నీరాక’

— అనుబంధం రాజేంద్రప్రసాద్

నవరసాల రుచులతో అనాదిగా
ఎస్తున్న పీ సవ ఉగాడి !
నేడు ‘రాక్షస’ రూపంలో ఎస్తున్నా వెందుకు ?
నన్ను మన్నించు నీగురించి వ్రాస్తున్నందుకు !
మహిషాసురుణ్ణి మర్దించి దానికి
కాళీమూల దాల్చితేదా కాద్రూపం -
హీరణ్య కశపుని వదించడానికి
వారి ఎత్తలేదా సరళింహరూపం -
నేటి దోపిడీ, దౌర్జన్యాలను
అవినీతి పనుల అక్రమాలను
నియంతల నియంతృత్వాన్నీ
వల్ల బజారుల్లోని కత్తీదారులను
నడి బజారులో నిలబెట్టి
నామ రూపాలు లేకుండా
సంహరించడానికి
ఇన్నాళ్లకు నీరాక,
ఇన్నాళ్లకు నీకేక !

వసంత చైతన్యం

- పెమ్మరాజుగోపాలకృష్ణ.

కొమ్మ కొమ్మ, రెమ్మ రెమ్మ.
రవళిస్తూ, చివురిస్తూ
పువ్వు పువ్వు నవ్వేస్తూ
వలపు నేమొరువ్వేస్తూ -

కుహు, కుహు కోకిలములు.
కూనిక గి మొలికిస్తూ
జగం నిండ కాంతినిండ
కొత్తచాట సాగిస్తూ

మావికొమ్మ వేపరెమ్మ
తీపి, చేదు ప్రసరిస్తూ
పువ్వు పువ్వు నన్నతేనె
తీయదనం ప్రవహిస్తూ

తెలుగు వెలుగు తోటలోకి.
స్వాగతమని తలుపుతీసి,
తెస్తున్నాయి వసంతాన్ని
ఇస్తున్నాయి చైతన్యాన్ని -

ఉహాల లోకంలో ఉగాది

విద్యార్థి పి. వి. ఎస్. రాజు B. A.,

ఉగాది జరుపుకుందాం

ఉహాల లోకంలో

మానవత్వం మరుగున పడినా

జాననత్వం పెచ్చుపెరిగినా

ఎదురుతిరిగి నిలువలేనిమనం । ఉగాది ।

ప్రతిపక్షాలు బరువైనా,

కరువులు ఎడరైనా,

అశయం సశించి

దురాగతం ద్వారం తెరిచినా

కల్లుతెరవని మనం

। ఉగాది ।

కులమతి ద్వేషం

కరడుగట్టుకుపోతున్నా

ముసునమనుషులు

మానంచేస్తున్నా

నిజం తెలిసి నిలబడివున్న మనం

ఉగాది జరుపుకుందాం !

ఉహాలలోకంలో !

‘సంధ్య’

— S. వెంకటరత్నం.

ఆందమైన సంధ్యాశయ్య
నా హృదయము నానందము లొ
ఈదు లాడమంటున్నది
నేడతీరమంటున్నది.

నీలిగాజు పలకవోలె
నిర్మల గోదావరినది
ఆకసంపు టండాలును
తనలొ చూపిస్తున్నది.

ఇచ్చట వచ్చిక బయల్లు
పచ్చకంబళ్లను వరచి
రండి వచ్చి కూర్చోండని
మిచ్చటగా పిలువసాగె!

గున్నమావి చివురుల తిని
కోయిలెచటో కూస్తున్నది
దీనుల దుఃఖాలు తీర
వీనుల విందవుతున్నది.

వరిపైరుల నూయలూగి
విరుల పరిమళాలు త్రాగి
మలయ మారుతాలునేడు
గిరిగిరితలు పెడుతున్నవి.

క్షణం...క్షణం...సందేహం

- మురళీకృష్ణ -

నేనుకు చేపంటే అనుమాన మెందుకు?

కనీసం చేపటి కూపానైనా

ఊహించే అవకాశం శూన్యం కనుక.

ఆకాశంలో ఆపొల ప్రయోగం -

కానీ దానివల్ల ఎందరికీ ఉపయోగం?

నింగిని ఉల్కుల వర్షం.

అది కల్పిస్తుందా అందరికీ హర్షం...

సేపాకీల సందుల్లో ఉక్కుగుండె
గుస గుసల వేగం

సామాన్యవి గుండెల "లబ్ హబ్"ల
పొటిరాగం.

సాగర సగరంలో అను బాంబుల

దాగుదు మూతలు -

ఉప్పుగే కెరటాలకు సచ్చెనవేసే

శ్మశాన వాటిక నిశాపిశాచులు.

అరబ్బి, అమెరికా పెట్రోలుప్రవాహం

ఎన్నడు ఎడతెగని ద్రవ్యోల్బణదాహం

ఆ ఇద్దరి ఈ ఆమోదం

కాదేమో అందరికీ ప్రమోదం

తెచ్చిందే! ఓ పెద్దప్రమాదం.

అందుకే నేడుకు శేవంతు అనుమానం

భవిష్యత్ ఊహలు మొదలుకొన్నాయి

కాదేమో ఇది నిరాశావాదం

అప్పుడేమో అనుభవజ్ఞానం.

శ్రీమద్భగవద్గీత

అధ్యాయము

జీవన రాగం!

శ్రీమద్భగవద్గీత
పి. డి. వి. రామచంద్రుడు.

ఉగాది వస్తుందంటే

ఉత్సాహం పొంగి పొర్లుతోంది

ఊహల ఊయలలూ ఊగేమనసు

ఆశల సాదాన్ని నిర్మిస్తోంది

పచ్చని వలువలతో

ప్రకృతికన్య విహరిస్తోంది

వసంతానికే వన్నె తెస్తుంది.

బ్రతుకు బరువుతో

అలసిన మనసుకు కాస్తంత

విశ్రాంతి నిస్తుంది

విశ్రాంతి పొందిన మనసు

నూతనోత్సాహంతో

జీవన రాగాన్ని ఆలపిస్తుంది !!

ఎక్కడో డోయల

టక్కున తెగింది.

ఆశల సాదం నేల కూలింది.

వసంతంలో పీకలవరకూ

లేమావి చివుళ్లను మ్రొక్కిన

గండుకోయిల మద మ్రొక్కి

కూయటం ఆసలే మానేసింది.

ఆసలుకే ఎసరు పెట్టింది !

వసంతానికి, శిశిరానికి

తేడా లేకుండా పోయింది !

మద్యతరగతివాని

మనసు విరిగి పోయింది.

బ్రతుకు బండబాటిపోయింది

మనసుకు విశ్రాంతి కరనైపోయింది.

జీవన రాగాలాపానికి

ఊపిరి నశించిపోయింది

ఉగాది వస్తూంది. వచ్చినట్లే

చల్లగా, మెల్లగా వెళ్లిపోతుంది !

బ్రతుకు బాటలా

ఆనుభూతులు లేకుండానే

అంతరించి పోతుంది.

ఆశల ఊపిరితో మరో

ఉగాది కోసం; మరో, మరో

ఉగాది కోసం, నిజమైన ఉగాది కోసం

తపించటమే ఈ జీవన రాగం —

‘వ గ్న గీ తి’

— చక్కా సత్యనారాయణమూర్తి

సాభాగ్యకీర్తి భరతమాతా

అతులిత భాగ్యసుజాతా

కల కలలాడే నీమోమున కన్నీ రేమమ్మా !

కన్నీటి చారికల్తా చిక్కినచెక్కిలదేవమ్మా !

ఏరీతిగ నిను ఓదార్చేదీ

ఏ మోముతో నిను వీక్షించేదీ ! -

గాంధి చెప్పిన నూత్తులన్నీ

బ్రాంది మీద భక్తితోటి

పట్టుదలగా కట్టగట్టి

కల్పరంటూ కుదువబెట్టేం -

సోషలిజముతో బాసచేసి

సెక్యూలరిజము ట్రిక్సుచూపి

కన్నీ ఇజములు మిక్సుచేసి

సెల్ఫు ఇజములొ కవిపివేసాం. -

దొపిడిలకు రంగుమార్చి

పెదప్రజలకు టోపివేసి

ప్రజాస్వామ్యం పేరుపెట్టి

ఉన్నవాళ్లను దోచుకున్నాం-

బక్క ప్రజల పూరిపాఠ్యం
 ఊరి ఆవల పేటకట్టి
 సిక్కు స్టోర్ట్స్ మేడలకు
 దిష్టి బొమ్మల నిలువబెట్టే -
 లంచ గొట్టుచు పట్టలేక
 బంధు ప్రేమను చూపలేక
 మేముకూడా ముడముతీర
 లంచగొండిగ మారిపోయాం. -
 మూడు అడుగుల గొయ్యికిసి
 నిజము నెప్పడో చాతిపెట్టి
 గజము ఎత్తు నీచుచూసి
 అబద్ధాన్ని అవివక్కించే -
 అత్తసొమ్మను పట్టుకొచ్చి
 దారవోసిన జల్లునట్లు
 దేశ ప్రజల సొత్తుతోటి
 స్వంత కొడుకుల బ్రతుకునట్లే -
 కాని, తల్లీ, భరతావనీ! -
 మంచి రోజులు రాకమానవు
 మనిషిగాను బ్రతక్కమానము
 సమత విలువ పెరిగితీరును.
 నీనగు మోమును కాంచ గలము.

ఈ ఉగాదీ - ఇంతేలే!

- కొల్లూరి సూర్యనారాయణమూర్తి

ఓఉగాదీ

నీవు వస్తున్నది

ప్రత్యేకంగా

మాకోర్కెలు తీర్చటానికా?

లేక, మురిపించటానికా?

నూతన సంవత్సరం వస్తుందని,

కొత్తదనం తెస్తుందని, -

ఆశిస్తున్న మమ్మల్ని

హేళన చేయటానికా?

నీవు అనంద ఉద్యానవనాల్లో విహరిస్తూ

మమ్మల్ని ఎడారిలో ఒకా విసుగుల్ని

ఊహించు కోమంటన్నావా - ఓఉగాదీ...

నీవు వస్తున్న బాటల్ని

నీవు వసిస్తున్న తోటల్ని

చూచి దడచు కోవాలని

రాక్షసివై వస్తున్నావా ఓఉగాదీ.

ఈ నూతన సంవత్సరకాంతి

మామనసుకుబ్రాంతి

చిపరకు మిగిలేది నిరాశా, నిశ్శుభా, అవునా?

ప్రతివీడు ఇంతేగదా!

ఓఉగాదీ.

ప్రశ్న... నీకా అశాంతి?

- P. S. K. B. ప్రసాద్.

తల్లీ ఏమిటమ్మా నీకీ అశాంతి

ఏల అతరించినది నీ మోములొ కాంతి?

ఏమైపోయినది నీవు కోరుకునే ప్రశాంతి?

భాగ్యవంతులు బాహువుల్లో బడించి వేశారా !

దేశనాయకులు ధనుష పిడిళ్లలో చిక్కించుకున్నారా ?

అవ్వీతిపరులు ఆరికాళ్ల క్రింద ఆణచివేశారా

దొంగ వ్యాపారుల చీకటి బజారులో కలిపి వేశారా

ఏమైపోయింది ? ఏమైపోయింది ?

శాంతికి నిలయం మాదేశం అని చాటి చెప్పాడే చాచాజీ

అహంసే మాసిద్దాంతం అని ఎలుగెట్టిచాటాడే బాపూజీ

ఏమైపోయాయి వారిపిలుపులు?

సామాన్యుల ఇంబ్బగుల్లో ఇమిడిపోయాయా ?

కన్నులుగనె తల్లులను అబలల ఆక్రందనతో కలిసిపోయాయా?

నిరుపేదల ఆకలి మంటలలో పొగలై పోయాయా ?

నిరుద్యోగుల నిరాశలతో నీరసించి పోయాయా !

వరకట్న పిచాచి విషపు కోరలకు బలై పోయాయా ?

ఆకాశానంటే అదికథరలలో ఐక్యమైపోయాయా?

నిత్యావసరవస్తువులతో కల్తీలై పోయాయా ?

ఏమైపోయాయి ? ఏమయిపోయాయి ?

విరహ వసంతం

— పి. బి. వి. సత్యవారాయణమూర్తి

ఏమిచెలీ, ఎందులకీ
మధురానందం
మదిలో పెనవేసుకొనియె
మధుర రాగబందం
ఎన్నడు ఊహించలేని
అదియేదో శ్రోతృదనం
మరియేదో మత్తుదనం
పరిహసించె పికస్వరం
పరవసించె నాదుస్వరం

కోయల ఏమని పాడెను
నవ వరంతగీతం !
మయూరమిట్లునర్తించెను
నవ ఉగాది నాట్యం -
కుసుమాస్త్రుండదె పొంచి
వదిలెనే మొ సుమచాపం.
నవోన్మేషనవ్య రాగమై
విరిసెను నవ వసంతం

ఎద అల్లన పులకించె
 సవ భారత శోధచూచి
 చైత్రరథం త్వరితంగా
 మైత్రి పెంచెనొడి
 వలనదే, ఓ చెలియా
 ఏలకంక ఈ తీరవాం
 మొలకెత్తదు దరహాసం
 ఈ బ్రతుకే దుస్సహం

గో పి కా గీ తం

- రేకవల్లి శ్రీనివాసరావు B.A.B.L;
 (అద్యక్షేటు)

పల్లవి! మాధవా! మోహనా! కృష్ణా రారా
 మధలు చిమ్మునీ మురళీని మోగించరా |మా|
 చరణం! నీకొత్తై నేవేచియుంటిరా
 నీకడ దాపరికమ్మలతా |మా|
 అల, యమునాతీరమున పిల్లవాఁయులు
 ఉల్లము పిల్లివింపజేసెనురా |మా|
 పున్నమిచంద్రుడు సవ్యచండెరా
 కనికరించి వేగమేరారా |మా|
 ఊణమొక యుగముగ గదుపుచుంటిరా
 ఇక ఊణమైనా నేతాళజాలరా |మా|

నీ వే

- కుమారి కూచిబట్ట కృష్ణదేవరాయ

నీవే నీలా ద్రేష్వరా !

నేలను నింగిని నీలిమణిండగ

- మనసులోన నేచూడగా | నీవే |

కన్నుల నీవదనాంబుజమే

- పీచుల నీవృద్ధువాగమృతమే

ఎడదను నిన్నే భావనచేసి

- విషయాలన్నీ నిలయముచేసి

- మనసులోన నేచూడగా | నీవే |

అంతట విండిన ఆకాశములో

- అనుభవ మందిన ఆనందములో

చిస్మయ రూపము చింతనచేసి

తత్మయమంది సన్నిధిపొంది

మనసులోన నేచూడగా | నీవే |

/—/

న గ్న స త్యా లు

— T. R. సోమయాజులు.

ఒకనాడు అమూల్య రత్న రాసులు
ఈనాడు ఆకలి జీవరాసులు.

నిరుద్యోగ స్థితిపెరుగుతోంది
ఆర్థికస్థితి తరుగుతోంది
ప్రతిచోట ఉద్యోగవసతులు
ప్రతినోట చాలినశిండియెప్పుడు ?

బుద్ధుని అహింసాజ్యోతి వెలిగేదెప్పుడు ?
ప్రస్తుత హింసారీతి తొలగేదెప్పుడు ?
స్వేచ్ఛా విహంగముల రెక్కలు నేలరాలుతున్నాయి
వీడిత బనుల డొక్కలు ఆక్రోశిస్తున్నాయి,

అడంబువు కాంతిలో
అవివేకపు భ్రాంతిలో
వేషప్రీతిలో
జ్యేషఠీతిలో

అన్యాయము న్యాయమై
అసత్యము సత్యమై
కష్టజీవులు అలనుటిస్తున్నా
ప్రకాశిస్తున్నాయి. ప్రకాశిస్తున్నాయి.

ప్రవంచ తెలుగు మహాపథల సందర్భమున సమరా
రచయితల సంఘం వెలువరించు 'నవత'
కవితా సంకలనముకు శుభాకాంక్షలు :-

ఉగాది శుభాకాంక్షలతో :-

శ్రీ వెంకటేశ్వర ఎలక్ట్రికల్స్ & జనరల్ స్టోర్సు,
డీలర్సు :- ఎలక్ట్రికల్ సామాన్లు మరియు ఫాన్లు
హైస్కూలు రోడ్డు, అమలాపురం.

ఉగాది శుభాభినందనలతో,

శివశంకర మెడికల్ ఏజన్సీస్,
హోల్ సేల్ మెడికల్ డీలర్సు,
మాచిరాజువీధి, అమలాపురం

ఉగాది హృదయ పూర్వక శుభాకాంక్షలతో

వ్రభాల్ ఆప్టికల్సు
అన్ని రకముల కళ్లజోళ్లు సరసమైన ధరలకు దొరకుచోట
సీసీమారోడ్డు, అమలాపురం.

ఉగాది శుభాభినందనలతో,

అన్నపూర్ణా డి లక్ష్మీ మెడికల్ హాల్సు

ఇంస్టి షు మందులశాపులు

ఫోన్ నెం. 120 F 19. ఆమలాపురం.

ఉగాది శుభాకాంక్షలతో,

ప్రీ లక్ష్మీ విజన్సీస్

సోఫాకంపెనీ; సోఫాకం - బెడ్సు, గాడ్రేజ్ మోడలు బీరువాలు

ఆన్నిసైజులలో తయారు చేయబడును.

మెయిన్ రోడ్డు : ఆమలాపురం

శుభాకాంక్షలతో

M/S. L. మల్లయలింగం.

జెంటులై లడ్సు.

మెయిన్ రోడ్డు : ఆమలాపురం

ఉగాది శుభాభినందనలతో :-

మీనాక్షి స్వీట్స్ & రెస్టారెంటు.

హైస్కూల్ రోడ్డు : ఆమలాపురం

అన్నిరకముల స్వీట్సు, హాల్సు పలువిదములైన

వార్టీలకు సప్లయి చేయుటయే మాప్రత్యేకత.

ఉగాది శుభాచి పందనలతో :-

విజయలక్ష్మి కట్ పీసెన్

పా) - వి. యస్. యవ్. మూర్తి డి సన్ను

హైస్కూల్ రోడ్డు : ఆమలాపురం

హోల్ సేల్ గాను, రిటైలుగాను అన్ని రకముల
కట్ పీసులు దొరకును.

ఉగాది శుభాకాంక్షలతో

మహాలక్ష్మి కట్ పీసెన్

హోల్ సేల్ కట్ పీస్ క్లాత్ మర్చంట్స్
హైస్కూలు రోడ్డు, ఆమలాపురం.

సూర్య అన్నరకముల పెర్లను, పెరీను, పెరీకాటన్, వర్తింగు
నూటింగు, మఫత్ లాల్ కట్ పీసెన్, లేపెస్టు డిజైన్స్
లోను. కంచి, ధర్మవరం, బెనారస్ పట్టుచీరలు
సరసమైన ధరలకు లభించును.

ఉగాది శుభాకాంక్షలతో :-

ఫోన్. 154.

గ్రామ్యు : లక్ష్మీ

లక్ష్మీయిన్ పెట్టిపెడన్ కంపెనీ,
అమలాపురం.

బ్రాంచిలు :- రాజోలు, న. జమండి : తూ. గో. జిల్లా.
గన్నవరం; కృష్ణా జిల్లా.

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు :- మెనక్స్. యూనియన్ కాఫ్టర్స్
యిండియా లిమిటెడ్
తూర్పు విశాఖ జిల్లా.

శుభాకాంక్షలతో

M. S. S. సత్యనారాయణ & కంపెనీ,
ఆడిటర్లు : కొత్తపేట

శుభాకాంక్షలతో

స్టూడియో బలరాం
గాంధీబజారు : అమలాపురం.
ఆర్టిస్టు :- ఎ చంద్రశేఖర్
అందమైన ఫోటోలకు, ఎన్నాల్నిమెంట్లకు

శుభా కాంక్షలుతో

D. V. S. Productions P V T) Ltd. Madras

సుందర కోనసీమ దృశ్యాల హరివిల్లు

‘జీ వ న జ్యోతి’

అతి త్వరతో

వాణిశీ, శోభన్

నిర్మాత

జి. వి. యస్. రాజు.

దర్శకత్వం

కె. విశ్వనాథ్ B. Sc.

నిర్మాణాత్మకమయిన కృషితో గణనీయమైన సాహితీసేవ

చేస్తున్న ... స. ర. సం. కు మా హృద్ధికాభి

సందనలు తెలియజేస్తున్నాం.

‘ప్రతాప్ అర్జున్ ప్రోడక్షన్స్’

మహాలింగపురం — మద్రాస్

శిష్యసాహితీ చైతన్య బింబం.

స. ర. సం. కు .

నాహృదయ పూర్వక శుభాకాంక్షలు

తెలియజేస్తున్నాను.

తాతరాజు

వెంకటేశ్వరాటాకీస్ — అమలాపురం
